

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 marca 2014r. w S.

odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 17 maja 2013 r. Znak: (...)

w sprawie Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o zwrot nienależnie pobranej emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 909/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 17 maja 2013r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., działając na podstawie art.138 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał Z. K. do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia za okres od 1 października 2012r. do 31 października 2012r. w kwocie 1.776,49 złotych z tytułu emerytury przysługującej B. I..

Odwołanie od w/w decyzji złożyła Z. K. wskazując, że nie pobierała nigdy emerytury B. I. zamieszkałej w W. przy ul. (...). Wymieniona przez ostatnie miesiące swojego życia przebywała w szpitalu, a następnie w hospicjum, gdzie zmarła. Przed śmiercią upoważniła ona swojego kuzyna M. B. do zarządzania majątkiem, w tym odbioru emerytury. M. B. złożył w organie rentowym stosowny druk wskazując jako miejsce przekazywania emerytury B. I. adres odwołującej się. Jednocześnie M. B. udzielił odwołującej się upoważnienia do odbioru emerytury B. I., a następnie przekazania mu tego świadczenia. Każdą odebraną emeryturę B. I. odwołująca się przekazała M. B.. Dlatego jest zaskoczona decyzją organu rentowego. Pieniądze, które pobierała nie zachowywała dla siebie. Pośredniczyła jedynie w ich odbiorze. Były to pieniądze dla umierającej osoby i nie były świadczeniem nienależnym (odwołanie k.1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa wskazane w zaskarżonej decyzji. Nadto podniósł, że pobrane przez odwołującą się świadczenie emerytalne dla B. I. było świadczeniem za miesiąc październik 2012r. Jednakże uprzednio – w dniu 18 września 2012r. uprawniona do świadczenia zmarła i z tą też chwilą uprawnienie do emerytury ustało. Dlatego pobrane przez odwołującą się

świadczenie za październik 2012r. jest świadczeniem nienależnym i jako takie podlega zwrotowi (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2).

Sąd ustalił, co następuje:

B. I. zamieszkiwała w W. przy ul. (...). Od 1 października 2005r. B. I. była uprawniona do emerytury (decyzja z 24 października 2005r. k.2 akt organu rentowego). W 2012r. w związku ze złym stanem zdrowia B. I. przebywała w szpitalu, a następnie w hospicjum. W dniu 16 sierpnia 2012r. B. I. upoważniła swojego siostrzeńca M. B. do odbioru korespondencji i wszelkich należności w szczególności świadczeń emerytalnych (upoważnienie z 16 sierpnia 2012r. wraz z notarialnym poświadczeniem tuszowego odcisku kciuka prawej ręki B. I. k.33-35 akt organu rentowego, zeznania świadka M. B. k.8v-9 akt sprawy – nagranie od minuty 11 do 17). W dniu 23 sierpnia 2012r. M. B. złożył powyższe upoważnienie w organie rentowym wnosząc jednocześnie o przekazywanie świadczeń emerytalnych B. I. na podany w piśmie rachunek bankowy bądź na adres korespondencyjny: (...)-(...) W. ul. (...) (notatka służbowa o zmianie miejsca zamieszkania i wniosek M. B. z 22 sierpnia 2012r. o przekazywanie świadczenia emerytalnego na rachunek bankowy lub wskazany adres k.29-31 akt organu rentowego).

Organ rentowy zdecydował, że emeryturę B. I. będzie przekazywał na powyższy adres: W. ul. (...), a nie na wskazany rachunek bankowy, gdyż rachunek ten należy tylko do M. B. (vide: adnotacja na wniosku M. B. z 22 sierpnia 2012r. w sprawie przekazywania emerytury k.31 akt organu rentowego). Wskazany przez M. B. adres W. ul. (...) stanowi adres zamieszkania odwołującej się Z. K.. Odwołującą się jest babcią narzeczonej M. B. i zgodziła się odbierać świadczenie emerytalne B. I., a następnie przekazywać je M. B.. M. B. udzielił odwołującej się upoważnienia do odbierania emerytury B. I. (upoważnienie z 17 sierpnia 2012r. k.7 akt sprawy). Na podstawie przedmiotowego upoważnienia odwołująca się odebrała od listonosza świadczenia emerytalne B. I. za wrzesień 2012r. i październik 2012r. Pobrane świadczenia przekazała następnie M. B. (okoliczność przyznana przez odwołującą się – vide: wyjaśnienia k.8v akt sprawy – nagranie od minuty 2 do 8, zeznania świadka M. B. k.9 akt sprawy – nagranie od minuty 11 do 17). Świadczenie emerytalne za październik 2012r. w kwocie 1.776,49 złotych odwołująca się odebrała w dniu 4 października 2012r. (pismo Poczty Polskiej SA z 21 lutego 2013r. k.37 akt organu rentowego). W chwili pobierania przez odwołującą się świadczenia emerytalnego B. I. za październik 2012r. B. I. już nie żyła. Zmarła w dniu 18 września 2012r. (kopia aktu zgonu B. I. k.47 akt organu rentowego).

W dniu 22 listopada 2012r. M. B. wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o wypłatę zasiłku pogrzebowego po B. I.. Do wniosku załączył akt zgonu zmarłej (kopia wniosku o wypłatę zasiłku pogrzebowego wraz z załącznikiem w postaci aktu zgonu B. I. k.41-47 akt organu rentowego).

W następstwie ustalenia przez organ rentowy, że świadczenie emerytalne B. I. zostało pobrane za miesiąc, w którym uprawniona do niego już nie żyła organ rentowy zaskarżoną decyzją zobowiązał odwołującą się do zwrotu pobranej kwoty (decyzja z 17 maja 2013r. k.49 akt organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie Z. K. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.138 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia jest obowiązana do ich zwrotu. Ustęp 3 powołanego przepisu stanowi natomiast, że za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust.1 uważa się również świadczenia wypłacone z przyczyn nienależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu. Z kolei art.101 pkt 2 przedmiotowej ustawy stanowi, że prawo do świadczeń ustaje ze śmiercią osoby uprawnionej.

W okolicznościach niniejszej sprawy niesporne jest, że osobą uprawnioną do emerytury (świadczeniobiorcą) była B. I.. Bezspornym faktem jest również śmierć B. I. jako osoby uprawnionej w dniu 18 września 2012r. Z faktu tego - zgodnie z przytoczonym przepisem art.101 pkt 2 ustawy należy wyprowadzić wniosek, że z chwilą śmierci B. I. ustało prawo do

wypłaty emerytury, która dotychczas jej przysługiwała. Kolejną niesporną okolicznością jest fakt wypłaty przez organ rentowy w dniu 4 października 2012r. świadczenia emerytalnego przeznaczonego dla B. I. za miesiąc październik 2012r. do rąk odwołującej się. Nie ulega wątpliwości, że wobec śmierci osoby uprawnionej wygasł tytuł do wypłaty tego świadczenia, a tym samym kwota wypłacona do rąk odwołującej się jest świadczeniem nienależnie pobranym i z mocy art.138 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podlega zwrotowi.

W przekonaniu Sądu bez znaczenia dla ustalenia obowiązku zwrotu przez Z. K. kwoty pobranego świadczenia za miesiąc październik 2012r. pozostaje to, że odwołująca się pobierała (odbierała) świadczenia przeznaczone dla B. I. dysponując upoważnieniem do takiego odbioru udzielonym jej przez M. B., który z kolei działał na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez samą B. I., a także fakt, że pobraną kwotę przekazała ona w całości M. B.. Przepis art.138 ust.3 w/w ustawy statuując obowiązek zwrotu świadczenia nienależnie pobranego wskazuje bowiem na osobę, której wypłacono świadczenie. Odnosząc się natomiast do kwestii w/w upoważnień podkreślić trzeba, że z chwilą śmierci B. I. obok ustania prawa do świadczenia, ustało również udzielone przez zmarłą umocowanie do działania w jej imieniu i na jej rzecz przez M. B. – art.101§2 kc.

W ocenie Sądu w okolicznościach sprawy uzasadnione jest również stwierdzenie, że wypłata świadczenia emerytalnego dla B. I. za październik 2012r., a zatem za miesiąc, w którym uprawniona już nie żyła, nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu rentowego – art.138 ust.3 ustawy. Zlecając wypłatę świadczenia na rzecz B. I. za miesiąc październik 2012r. organ rentowy nie posiadał wiedzy o śmierci osoby uprawnionej i wykonywał ciążący na nim z mocy ustawy obowiązek wypłaty świadczenia, którego termin płatności - jak wynika z akt emerytalnych – określony był na 5 dzień danego miesiąca. Z akt organu rentowego wynika, że o śmierci B. I. organ ten dowiedział się znacznie później - w dniu 22 listopada 2012r., kiedy wpłynął do niego wniosek M. B. o wypłatę zasiłku pogrzebowego po B. I. z załączonym do niego aktem zgonu uprawnionej (vide: ustalenia faktyczne).

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności i na podstawie art.477.14§1 kpc Sąd odwołanie Z. K. oddalił.